

Zato gre nova ruska republika težkim časom nasproti. Rešiti se zamore le tedaj, ako sklene takoj mir z osrednjimi silami. Potem bi se Rusija zamogla okrepčati, ojačiti, notranja nasprotja pogladiti in si s tem boljše bodočnost vstvariti!

Bolgarska kraljica Eleonora †.

K.-B. Sofija, 12. septembra. Bolgarska kraljica Eleonora je ob 4. uri 20 minut popoldne umrla.

Umrla je soproga poštenega našega zaveznika bolgarskega kralja Ferdinanda. Pokojnica je bila velikodušna kraljica in blaga žena. Na strani svojega kraljevskega vladarja, ki nam je zvesti prijatelj in zaveznik, preživela je težke čase prve in druge balkanske vojne. Doživela pa ni konečne zmage, ki boče tudi bolgarskemu kralju prinesla mogočno bodočnost. Umrla kraljica Eleonora pa je bila tudi prava mati svoji državi. Zato joka ob njeni gomili ves bolgarski narod, pa tudi mi zavezniki čutimo vso pretresljivo žalost te prerane smrti.

Königin Elenore von Bulgarien †.

Kraljica Eleonora bila je kot princesinja Reuß-Köstritz dne 22. avgusta 1860 v Trebuhenu (na Nemškem) rojena. Zaročila se je z bolgarskim kraljem Ferdinandom dne 6. decembra 1907, poročila pa dne 28. februarja 1908. Na Bolgarskem pridobila si je kraljica hitro vso ljubezen in spoštovanje ljudstva. Visoko izobražena in vestna bila je kralju vredna spremljevalka, njegovim otrokom pa mati in prijateljica. Že kot princesinja se je postavila v rusko-japonski vojni v službo ranjencev in bolnikov. In tako je tudi pozneje do smrti vedno svoje blago, požrtvovalno srce kazala. Bolgarski „Rdeči križ“ izgubi z njo najboljšo pospeševalko in dobrotnico. Čast tej velikodušni kraljici!

Gospodarske.

Nabiranje kopriv.

Splošno narodno gospodarstvo in posebno potrebščine vojne uprave kažejo, kakoršne posebne važnosti je izrabljanje ličja koprive v svrhu pridobivanja vlakna za tkaninsko industrijo in izdelovanje papirja, kakor tudi izraba krmilnih snovi, ki so v rastlini. Na Štajerskem je prevzela zveza poljedelskih zadrug poslovno izvršitev nabiranja samorastlih kopriv potom kmečkega prebivalstva, v kolikor ni zaposleno pri drugih, posebno poljedelskih delih. Celo akcijo bo pospeševal čim najbolj tudi deželni gospodarski urad. Pozivljajo se vsa šolska vodstva in gospodje žetveni komisarje, poljedelske zadruge in podružnice, da se tudi ti posvetijo stvari. Predmetne naloge so bistveno sledeče: 1. Organizacija nabiranja in spravljanja samoraščnih kopriv. 2. Začetna dela za obdelovanje koprive in daljne izvršitve istega. Za vsako šolsko občino se ustanovijo nabiralna mesta. Okrajna nabiralna mesta prevzamejo zopet od občin nabrane koprive v svrhu odpošiljatve. Z nabiranjem samoraščnih kopriv se mora takoj pričeti. Spravljanje se izvrši na ta način, da se odreže steblo tik korenine s srpi, kosami ali

noži, ne pa izruje. Proti koprivam se zavarujejo roke z rokavicami ali ovitimi cunjami. Nekaj ur po odrezu koprive preneha njeno učinkovanje, tako da se more vršiti nadaljno ravnanje brez neprilik. Rastline se ne smejo rezati, če so vsled rose ali dežja vlažne, temveč najboljšje je, če je vreme suho in solčno. Steblo z listjem je potem čim najprej in najnatanejeje posušiti. To se izvrši najbolje v suhem solčnatem vremenu. Najboljšje na ravnih strehah ali na sicer drugače pripravnih podlogah, ali pa že od začetka v skednjih, v podstrešjih, na pečnici ali nad ognjiščem. Na ta način se stebela najbolj obvarujejo pred slučajno deževnim vremenom.

Ker vlažna stebela zelo hitro plesnijo ali segnijejo in so kot taka popolnoma brez cene, bo treba posebno paziti, da se ista dobro posušijo. Le popolnoma suha stebela se morejo zvezati v snope in tako shraniti. Pravo suhoto je lahko dognati; steblo se zmenca med prsti in če pri tem lesni drob iz stebela lahko izpade in le ličje preostane, potem ni nevarnosti da bi se stebela pokvarila. Ker se more posušeno listje od stebel z osmunkanjem lahko odstraniti in ker da isto dobro klajo, se priporoča, posebno pri današnji klajni pičlosti, da se to dobivanje listja ne zamudi. Le osmukana stebela naj se izročijo nadaljni podelavi. S tem se po eni strani ne izgubi dragocena klaja za domačo živino, po drugi strani se prihranijo tudi prevozni troški. Stebla se s pokrivastimi stebli v snope po 5 do 10 kilogramov dobro zvežejo in hranijo v prostorih, ki so pred dežjem in talno mokroto dobro zavarovani, dokler se ne odpošljejo nabiralnim mestom. Če se listje v občini sami ne rabi, ga je napolniti v vreče in tako kakor stebela suho shraniti. V tem letu se bodo plačale dosti višje cene za suha in popolnoma brezhibna koprivna stebela in listje takoj pri oddaji. Te znašajo etnotno za 100 kilogramov suhih kopriv (osmukane ali neosmukane) 14 kron; za posušeno listje samo se plača 16 kron za 100 kilogramov. Morebitne stroške za vlaganje in prevoz nabranega blaga trpi družba, katere nabiralni vodje sporazumno z zvezo posebej zaračunajo. Drugi del naloge zadeva obdelovanje koprive. Najprvo morajo nabirati občinski nabiralni vodje semena dobro razvitih kopriv. To se izvrši na ta način, da se pusti majhen del samoraščnih kopriv in sicer ženske rastline, ki se razločujejo od moških po tem, da imajo zrnca v velikosti prosa za seme. Ko seme v avgustu do septembra dozori, se spravijo tudi te rastline. Seme se izsiplje in odda nabiralnemu vodji, da ga shrani. Vsekako bodo inorali nabiralni vodje pri zvezi poljedelskih zadrug na Štajerskem, Gradec, takoj zahtevati lansko seme in ga v dobro ohranjenih vrtnih gredicah posejati,

da bo čimprej veliko sadik za nadaljno obdelovanje na razpolago. Za to obdelovanje se bodo potem dovolile posebne odškodnine.

Razno.

Lažniki! V „Straži“ ali „Gospodarju“ — lista sta si itak oba v kakovosti ednaka, — se mi očita, da sem „oproščen od vojaške službe“ in „da delam jaz cene na ptujskem rotovžu“. Oboje je nesramna laž. Jaz sem izvršil svojo vojaško dolžnost, nisem nikdar niti mezinca mignil, da bi bil oproščen; zaradi boleznj pa sem bil superarbitriran in bodem prišel zopet k prihodnjemu prebiranju. Istotako sem popolnoma neprizadet glede očitavanja „da delam cene“ na rotovžu. Cene dela oblast na Dunaju, drži jih pa itak noben hudič... Gosp. dr. Korošec, zaradi katerega se je ta polemika razvila, pa je duhovnik, ne izvršuje leta dolgo svoje duhovniške službe, je plačan kot duhovnik, ne gre k črnovojniškemu prebiranju, ne služi pri vojaki, medtem ko morajo sivolasi duhovniki kot vojni kurati nevarnost granat prestopiti. — In vpije cesarju „živio“. Kaj, ko bi ita večestitni gospod poskusil — samo poskusil! — lepote vojaškega stanu? V splošnem pa še enkrat: imenujem dotičnega pisca v „Straži“ ali „Gospodarju“ lažnika. Naj me toži! Pa prosim uljudno še za nadaljne napade na mojo osebo! — Karl Linhart, urednik „Štajerca“.

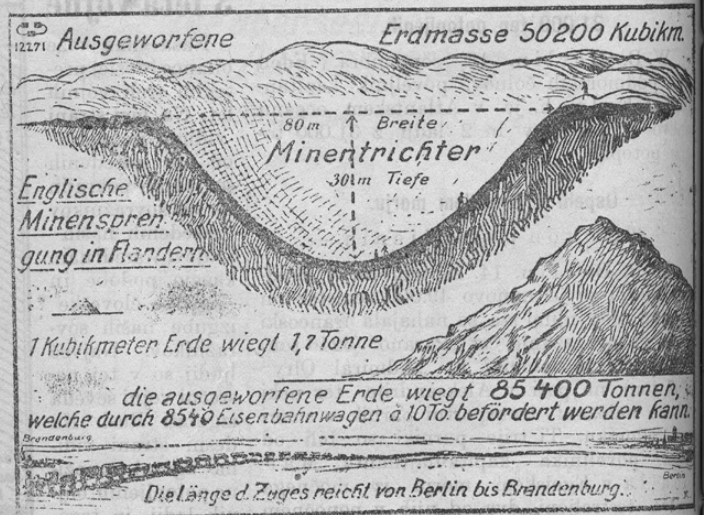
Vjeta dezerterja. Orožniki v Pobrežju pri Mariboru so vjeli infanterista Jožefa Lintonja in Johana Kosar, ki sta bila zasledovana kot dezerterja. Izročili so ju garnizijskemu zaporu v Mariboru.

Železniška nesreča. Iz Radgone se poroča: Dne 11. t. m. ob 4. uri popoldne peljali sta se obe komtesi Batthyany na vozu iz Radgone v Olsnic. Vodili sta komtesi sami, zadaj pa je sedel kučijaž. Ko se je voz preko železniške proge v Laafeldu peljal, pridrdral je vlak, prijel voz in ga vrgel ob stran, tako, da je bil popolnoma razbit. 17-letni kučijaž hotel se je na „puferju“ mašine prijeti, prišel je pa pod lokomotivo in bil takoj mrtev. Komtesi sta sicer v omedlevico padli, a kmalu jima je bilo toliko boljše, da sta se zamogli na drugem vozu domov vrniti.

70-letnica štajerskega deželnega glavarja. V pondeljek praznovale je štajerski deželni glavar svoj 70. rojstni dan. Naš glavar je že 33 let član štajerskega deželnega zbora. L. 1884 ga je veleposestvo v deželni zbor odposlalo in še isto leto je postal tudi deželni odbornik. L. 1893 postal je po odstopitvenem grofu Wurmbrandu štajerski deželni glavar. Od tega časa sem stoji Edmund grof Attens na čelu dežele, za katero si je stekel izredno visoke zasluge. Bil je vedno pravi plemenit.

Iz vojne na zapadu.

Naša slika kaže angleško razstrelbo mine v Flandriji. Grozno se kaže tu učinek modernih razstrelbil. Pri razstrelbi se pojavljajo zemeljske odprtine do 3 metrov globočine. Cele pokrajine se vsled teh razstrelbil spreminjajo. Na ta način, s tako ogromnimi razstrelbami so hoteli Angleži v Flandriji nemške postojanke razrušiti in za naskok infanterije pripravne narediti. Na naši sliki vidimo, da je bilo pri tej angleški razstrelbi 50.200 kubičnih metrov zemlje izvržene. Odprtina razstrelbe (Minentrichter) je 80 metrov široka in 30 metrov globoka. 1 kubični meter zemlje tehta 1.7 ton, torej znaša pri razstrelbi izvržena

zemlja 85.400 ton. To zemljo bi zamogli prevažati 8540 železniških vagonov po 10 ton. Tak vlak bi bil torej od Berlina pa do Brandenburga dolg.